

oprindelige Beskæftigelse med dette Forhold: Rigsdagen havde ønsket en stor aaben Plads mellem Rigsarkivbygningen og det kongelige Bibliotek, væsentlig fordi man ønskede fra Rigsdagsbygningen og fra Rigsdagsgaarden at have en vid Udsigt over en aaben Plads. I det Lovforslag, som blev fremsat, da disse Ønsker første Gang blev udtalt, var det derfor planlagt at gennembyrde Rigsarkivet, den gamle Frederik III's Biblioteksbygning, saaledes at der blev aabnet en Portal eller Søjlegang imellem to Pavilloner, hvorved man kunde se fra Rigsdagsgaarden ind paa den store Plads, som endte med den anselige Biblioteksbygning. Under Lovforslagets Behandling her paa Rigsdagen blev det imidlertid i meget høj Grad ændret, der skulde ikke finde en Gennembyrning af den gamle Biblioteksbygning Sted, det blev tværtimod en stor massiv Fløj, der danner den ene af Grænserne for Rigsdagsgaarden. Men endnu den Gang fastholdt man Ønsket om at faa Udsigt ind til den aabne Plads gennem en Række høje Portaler eller Hvælvinger. Der var forskellige Forslag fremme, men 4—5 meget høje og anselige Portaler skulde der være i denne Bygning. Da Sagen var i Landstinget, indsattes der for at sikre, at Rigsarkivets Façade blev smuk og værdig, en Bestemmelse om, at der skulde nedsættes et Bedømmelsesudvalg, bestaaende af Embedsmænd og Arkitekter, og Arkitekterne skulde udelukkende have Ansvaret for den kunstneriske Side af Sagen. Folketinget tiltraadte dette, og Loven gik altsaa ud i Livet med dette Bedømmelsesudvalg. Resultatet, som det foreligger, af denne kunstneriske Kontrol er af det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) betegnet saaledes, at vi nu har faaet dernede en Mellemting mellem en Hestestald og en Tekstilfabrik. Det ærede Medlems Karakteristik rammer ikke daarligt. Men der skete flere Forandringer i Bygningen fra det, man havde tænkt sig, da den forlod Rigsdagen. De 5 meget store, aabne Portaler, hvorigennem man skulde have en vid Udsigt, forsvandt og erstattedes af nogle meget lave Porte ind til en lukket Porthvælving. Selv om man gaar lige hen til denne, ja selv om man lægger sig paa Knæ foran, tror jeg, vil man ikke være i Stand til gennem dem at se ud over noget som helst af den paa den anden Side af Rigsarkivbygningen værende Plads. Se, alle disse Forandringer. Brud paa Forudsætninger, foregik i den Tid, da det ærede Medlem fra Veringe og hans Parti-

fæller styrede Ministeriet for offentlige Arbejder.

Rigsdagens Forudsætning for Ønsket om den aabne Gaard bundede i to Hensyn, dels det, jeg særlig har dvælet ved, Muligheden for fra Rigsdagen at have den anselige Plads foran sig, dels det, at Bibliotekspladsen skulde være omgivet af 4 smukke Bygninger, det nye store kongelige Bibliotek paa den ene Side, Provianthuset og Tøjhuset paa de to Langsider og endelig den gamle Biblioteksbygning, Rigsarkivet, paa den fjerde Side. Den Gang Spørgsmaalet forelaa for mig paa den Maade, at jeg paa forskellig Maade, bl. a. af Slotsarkitekten og her i Salen af det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) var blevet gjort opmærksom paa det Kaos, hvori Pladsen dernede laa, og paa, at der her var et Arbejde, som der var særlig Grund til hurtigst muligt at begynde, ogsaa fordi det vilde give megen Arbejds løn, — da var der ingen Mulighed for at skaffe Udsigt fra Rigsdagsgaarden til den aabne Plads, og den store Plads mellem Rigsarkivet, det kongelige Bibliotek og de andre Bygninger havde ikke paa den ene af Siderne en smuk Bygning, men „en Mellemting mellem en Hestestald og en Tekstilfabrik“. Endelig laa Pladsen i en saa sørgelig Tilstand af Uorden, at der var al mulig Grund til at ønske den bragt i Orden. Den Plan, man saa gik frem efter, var udarbejdet af Arkitekterne Magdahl-Nielsen og Slotsarkitekt Thorvald Jørgensen, men byggede i øvrigt paa en Plan af en af de Arkitekter, som er omtalte af de Herrer, nemlig Hans Holm. Paa denne Plan, for hvilken Hans Holms Plan er grundlæggende, er altsaa de Bygninger bevarede, over hvis Bevarelse de ærede Medlemmer har klaget. Grunden til, at de to Arkitekter i deres Plan har ønsket ikke at gaa til en Nedrivning af de Bygninger, som fandtes, men til en Regulering af dem, var den rent kunstneriske, at man vilde skjule Arkivets Façade, Façaden paa denne „Mellemting mellem en Hestestald og en Tekstilfabrik“. Man mente nemlig, at det var Synd for Pladsen, hvis denne Bygnings Flade traadte alt for dominerende frem, og da det andet Formaal, Udsigten fra Rigsdagsgaarden og Rigsdagsbygningen ind til den aabne Plads, ikke kunde fyldestgøres, forekommer det mig, at der var meget gode kunstneriske Grunde til at benytte denne Plan.

Saaledes som Sagen var behandlet paa Rigsdagen, fandt jeg det imidlertid nødvendigt at forelægge denne Sag for